

Kraamzorg in de knel

Een verkenning naar de arbeidsmarkt van kraamverzorgenden in de gemeente Utrecht

Eindrapportage
21 februari 2025

Advies door Inzicht | [Jerien den Blanken](#)

Management Samenvatting:

Tekort aan kraamverzorgenden in Utrecht én in de regio

Tekort aan kraamverzorgenden in Utrecht en KSV regio Utrecht, met name in de zomer: Met name in de zomerperiode ontstaat er een aanzienlijk tekort aan kraamverzorgenden in de regio Utrecht, waarbij de problematiek het grootst is in de gemeente Utrecht. In juli 2024 was het verschil tussen vraag en aanbod daar naar schatting 128 kraamverzorgenden. In dezelfde periode was er in de rest van de KSV regio Utrecht een geschat tekort van 31 kraamverzorgenden. Samen maakt dit een tekort in de gehele regio Utrecht van 159 kraamverzorgenden. Aangezien het aantal geboortes, zeker in de gemeente Utrecht, naar verwachting verder toeneemt, er signalen zijn dat de uitstroom uit de beroepsgroep hoog blijft terwijl de instroom beperkt is, zal de schaarste in de komende jaren naar verwachting aanwezig blijven en toenemen.

Onwenselijke gevolgen:

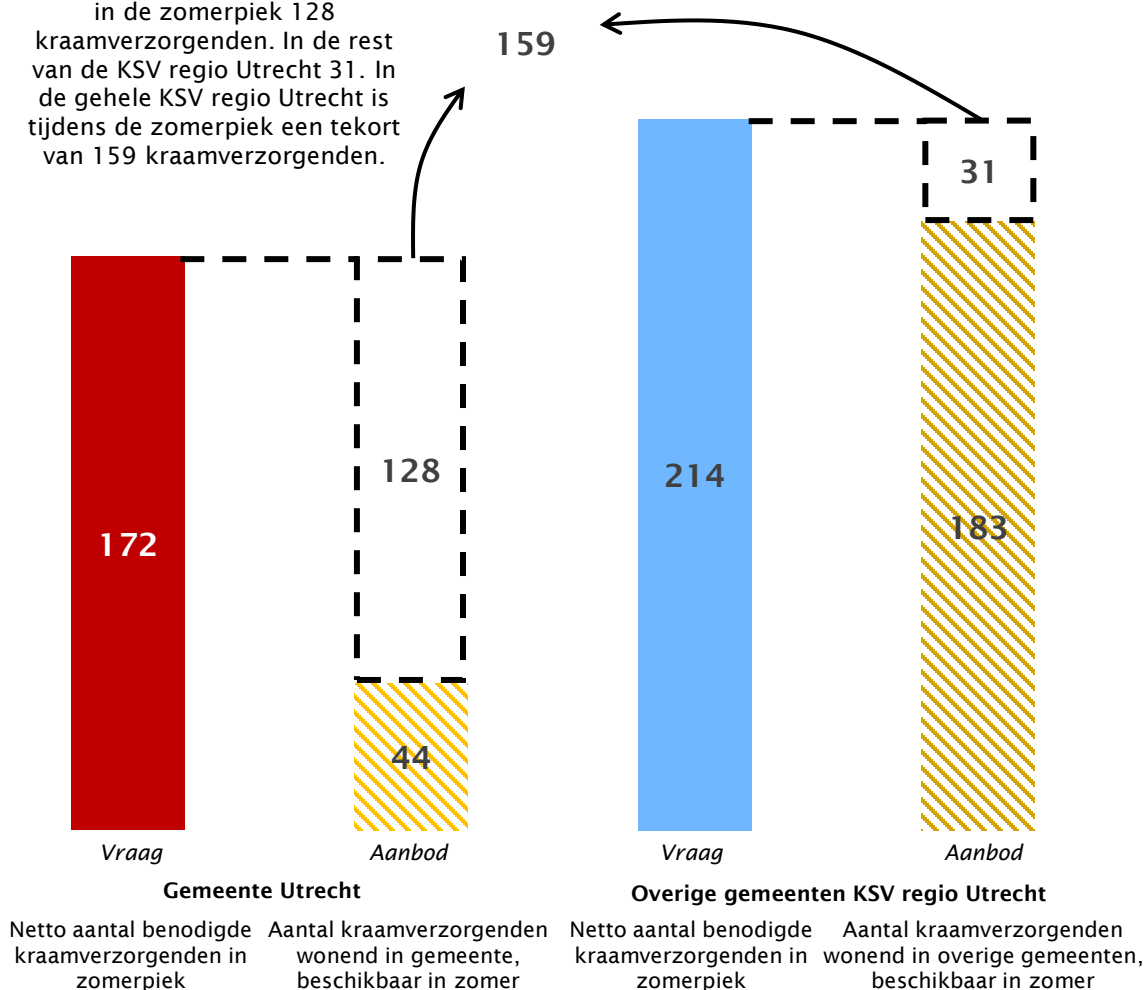
Er is een daling te zien van het gemiddeld aantal uren kraamzorg per gezin en steeds vaker lijkt het aantal uren onder het wettelijk minimum van 24 uur te liggen. Kwetsbare gezinnen worden hier waarschijnlijk extra door getroffen. Sinds augustus 2023 bestaat er een wachtlijst voor gezinnen die geen kraamzorg kunnen vinden. In totaal hebben 900 Utrechtse gezinnen zich hiervoor aangemeld¹. Met name de wijken Overvecht en Oost zijn oververtegenwoordigd. Van zeker 28 Utrechtse gezinnen van de wachtlijst weten we dat zij geen kraamzorg hebben ontvangen².

Verkenkende analyse als basis voor gezamenlijke maatregelen:

Deze verkenning van de arbeidsmarkt voor kraamverzorgenden in de gemeente Utrecht biedt een gedeeld inzicht in de knelpunten en vormt een basis voor gezamenlijke actie. Het is van belang de situatie nauwgezet te monitoren en hierover periodiek te rapporteren aan alle direct betrokken partijen. Hiervoor is datakwaliteit en beschikbaarheid, waaronder de wachtlijst, een randvoorwaarde. Verdiepend onderzoek naar de oorzaken en gevolgen van de arbeidsmarkttekorten kan helpen bij het ontwikkelen van effectieve en gerichte maatregelen.

De gemeente Utrecht is opdrachtgever van deze verkenning. Dit onderzoek kwam tot stand in samenwerking met Zilveren Kruis en het Kraamzorg Samenwerkingsverband (KSV) regio Utrecht.

Voor de gemeente Utrecht is het verschil tussen vraag en aanbod in de zomerpiek 128 kraamverzorgenden. In de rest van de KSV regio Utrecht is tijdens de zomerpiek een tekort van 31 kraamverzorgenden.

1. In gehele KSV regio Utrecht zijn dit er circa 1500 | 2. 44 in gehele KSV regio Utrecht; Wel hebben ze de optie gehad om van het kraamcentrum gebruik te maken.

Over deze rapportage: Van gedeeld inzicht naar gezamenlijke acties

Deze verkennende arbeidsmarktanalyse vormt een basis voor gezamenlijke en contextgerichte acties

Over deze rapportage: Verkenning op basis van data kraamzorg, zorgverzekeraars en gemeente

Aanleiding: Professionals in de geboortezorg signaleren tekorten in de kraamzorg, vooral voor gezinnen in een kwetsbare situatie. Een feitelijk onderbouwd beeld ontbrak tot nu toe.

Urgentie: De gemeente Utrecht investeert met het programma Kansrijke Start in de eerste 1000 dagen van elk kind, met extra aandacht voor kwetsbare gezinnen. Kraamzorg is hierin onmisbaar.

- Ondersteunt ouders met hun pasgeboren baby
- Assisteert verloskundigen bij de bevalling
- Signaleert problemen en schakelt hulp in wanneer dit nodig blijkt

Samenwerking: De gemeente Utrecht is opdrachtgever van deze verkenning. Dit onderzoek kwam tot stand in samenwerking met Zilveren Kruis en het Kraamzorg Samenwerkingsverband (KSV) regio Utrecht. Opdrachtnemer en opsteller van dit document is een extern (arbeidsmarkt)analist.

Vervolgstappen: Deze analyse bundelt bestaande data en kennis over de kraamzorg in Utrecht. Het vormt de basis voor een gezamenlijke regionale arbeidsmarktstrategie. Als gemeente kunnen we gezamenlijke acties stimuleren, maar niet realiseren zonder onze partners. We zoeken daarom actief de samenwerking met de (samenwerkende) zorgorganisaties, opleiders en zorgverzekeraar.

Leeswijzer: Paginatitels vertellen het verhaal

Het rapport start met de *vraag* naar kraamzorg, vervolgens komt het *aanbod* van kraamverzorgenden in gemeente Utrecht en in de KSV regio Utrecht aan de orde. Hierna volgt informatie over het aantal uren kraamzorg en de wachtlijst in de KSV regio Utrecht.

Onderaan elke pagina staan de voetnoten en bronverwijzingen. Het rapport sluit af met bijlagen, waarin onder andere de methodiek van de analyse nader wordt toegelicht.

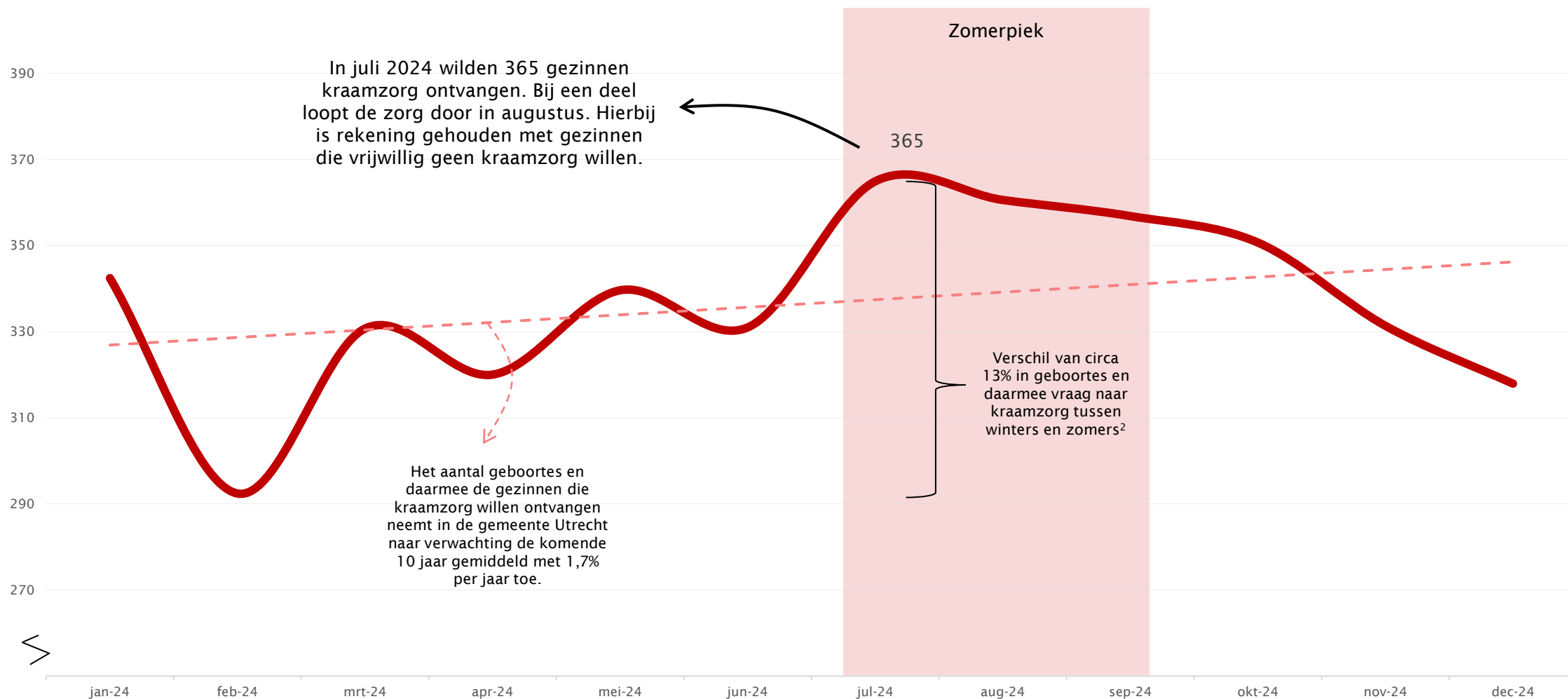
Dit rapport is zodanig opgebouwd dat de paginatitels de kern van het verhaal weergeven. Door op elke pagina dieper in te gaan, vindt u nadere onderbouwing en toelichting.¹

1. Daar waar mogelijk richt de analyse zich op de gemeente Utrecht. In sommige gevallen is de data enkel beschikbaar op KSV regio Utrecht niveau.

Geboortes én vraag naar kraamzorg pieken in de zomer

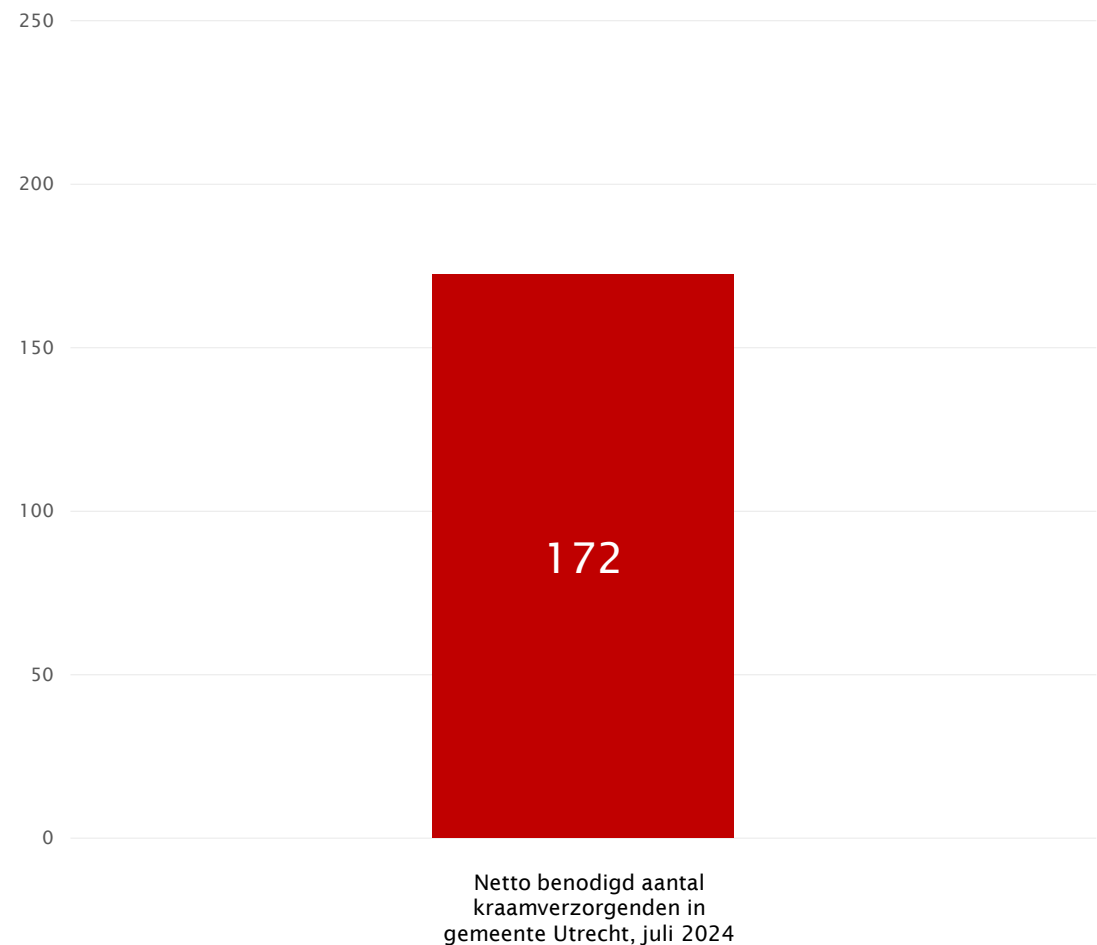
Schatting van het aantal gezinnen dat kraamzorg nodig heeft én wil, gemeente Utrecht, 2024¹

1. Op basis van geboorterealisatie (2024). Aannames gebruikt in de berekening: a) 5% van de potentiële cliënten wil vrijwillig geen kraamzorg; b) In 1,5% van de bevallingen worden meerlingen geboren; | 2. 13% op basis van realisatiecijfers 2021 t/m 2024. Winter is dec, jan, feb. Zomer is juli, aug, sept.

Om alle gezinnen van kraamzorg te voorzien waren in juli 2024 in Utrecht 172 kraamverzorgenden nodig

Schatting vraag naar kraamverzorgenden in gemeente Utrecht, op basis van aantal gezinnen dat kraamzorg wil in zomerpiek (juli 2024) en realistisch scenario.

- In juli 2024 wilden 365 gezinnen kraamzorg ontvangen. Het aantal kraamverzorgenden dat hiervoor nodig is, is primair afhankelijk van het aantal uren kraamzorg dat gezinnen nodig hebben. Bij deze vraagbepaling wordt er idealiter geen rekening gehouden met eventuele arbeidsmarkttekorten.
- Voor deze verkenning is een “realistisch scenario” uren kraamzorg opgesteld waarin vijf groepen gezinnen, verschillend aantal uren kraamzorg krijgen. Dit is een versimpeling van de werkelijkheid.¹

“Realistisch scenario”		
	Aandeel	Uren
Groep 1	10%	15
Groep 2	30%	24
Groep 3	25%	38
Groep 4	25%	49
Groep 5	10%	65
Totaal	100%	37,0

Gemiddeld aantal uren per gezin

- Om toe te rekenen naar benodigd aantal personen zijn er aannames gedaan over de gemiddelde deeltijdfactor en het aandeel ineffektieve uren per kraamverzorgende.² Meer toelichting over de methode is te vinden in bijlage C.

1. Dit scenario is besproken met de kraamzorgsector en zorgverzekeraar. Deze scenario zijn enkel opgesteld ten behoeve van deze arbeidsmarktverkenning en betreft geen (bindende) afspraak tussen partijen. Zie bijlage A voor meer informatie over de scenario's. | 2. Gemiddelde deeltijdfactor van 0,59 op basis van gegevens vanuit KCKZ; Ineffectieve uren (ziekte, scholing, enz.), exclusief vakanties, van 15%.

Bron: Utrecht in Cijfers, bewerkt door Advies door Inzicht. Deeltijdfactor via KCKZ registratiedata; aandeel ineffektieve uren betreft een schatting gevalideerd door klankbord

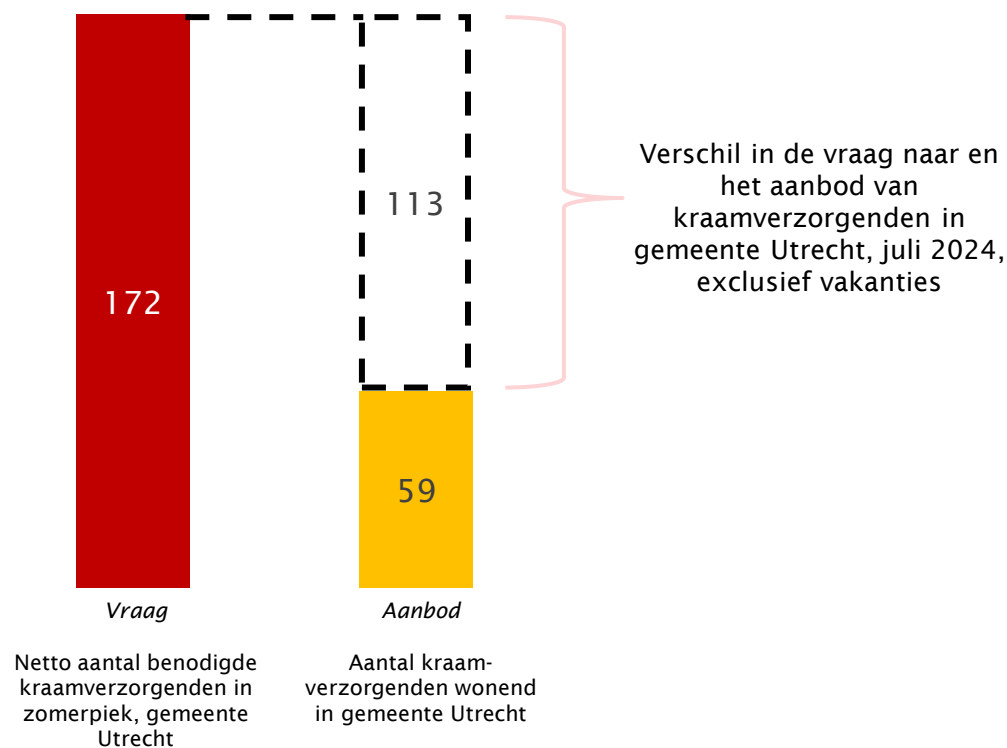
Het aantal kraamverzorgenden dat woont in Utrecht ligt aanzienlijk lager dan de vraag: 113 verschil.

Aanbod van kraamverzorgenden op basis van registratiedata Kwaliteitsregister Kraamzorg, peildatum 2 februari 2025

- Het Kenniscentrum Kraamzorg (KCKZ) zet zich in voor de kwaliteit van kraamzorg in Nederland. Dit doen zij onder andere door het bijhouden van het Kwaliteitsregister. Hiervoor kunnen alle kraamverzorgenden (loondienst en zelfstandig) zich registreren en accrediteren.
- In de registratiedata van KCKZ zitten 56 kraamverzorgenden met opgegeven woonplaats gemeente Utrecht. Uitgaande van een dekkinggraad van 95%¹ komt dat uit op **59 kraamverzorgenden**.
- Het aanbod van kraamverzorgenden in gemeente Utrecht ligt met 59 aanzienlijk lager dan de (piek)vraag van 172.
- Voor het resterende deel zijn gezinnen in de gemeente Utrecht afhankelijk van kraamverzorgenden vanuit elders. Kraamverzorgenden werken graag dicht bij hun woonplaats, mede door het niet vergoeden van hun reistijd. Kraamverzorgenden uit gemeenten om Utrecht heen vervullen het grootste deel van de Utrechtse vraag.

Aanvullende informatie populatie kraamverzorgenden in Utrecht:

- Gemiddelde leeftijd van 48 jaar en 10 maanden (landelijk 47 jaar en 3 maanden)
- 20% bereikt binnen vijf jaar de pensioengerechtigde leeftijd
- De opgegeven deeltijdfactor komt uit op 0,59 fte (landelijk 0,57 fte). In totaal omvat het aantal hiermee 35 fte.
- Het ziekteverzuim is in de kraamzorg met circa 10% (landelijk) relatief hoog²

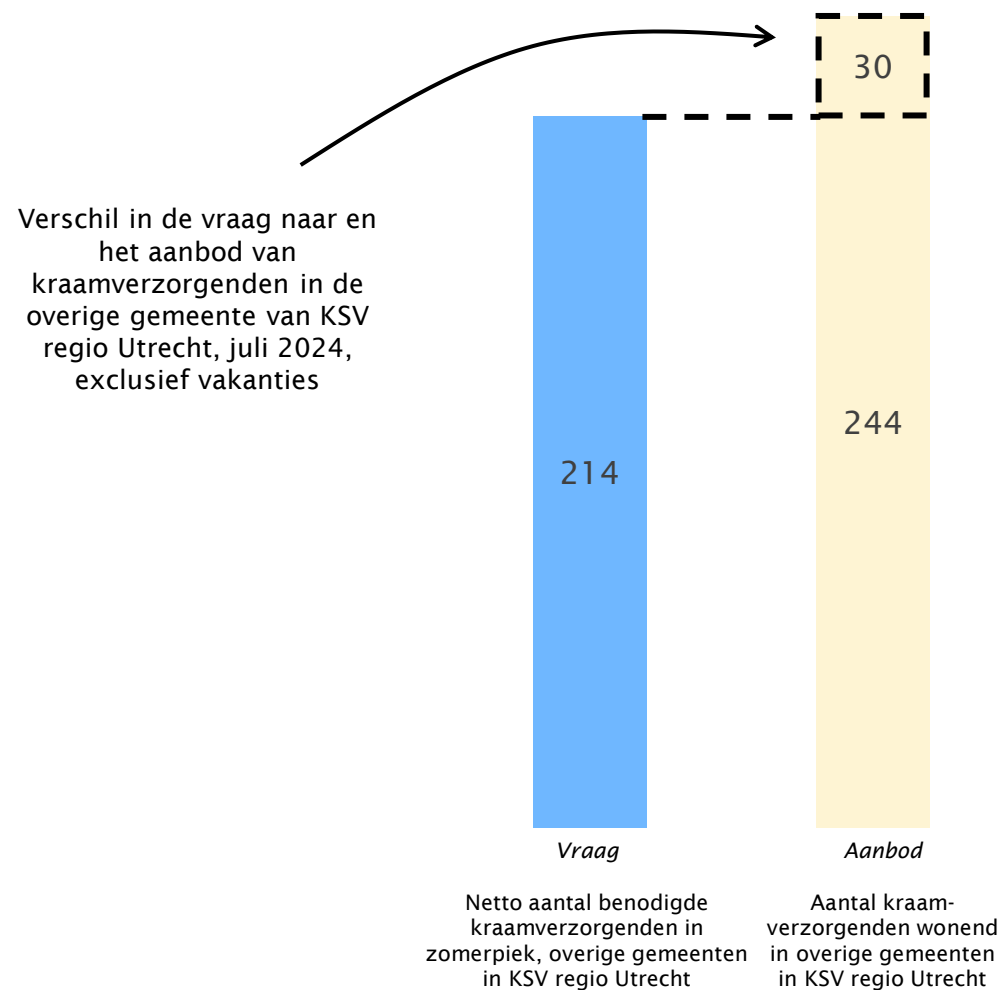

1. Het is onbekend welk precieze aandeel van alle kraamverzorgenden in Nederland zich heeft geregistreerd. Naar schatting van KCKZ zelf is de dekkinggraad circa 95% van de gehele populatie, in verband met de verplichting is vanuit zorgverzekeraars dat je zowel in loondienst als ZZP in het kwaliteitsregister geregistreerd moet staan om de zorg vergoed te krijgen. | 2. Geen Utrecht specifiek informatie beschikbaar

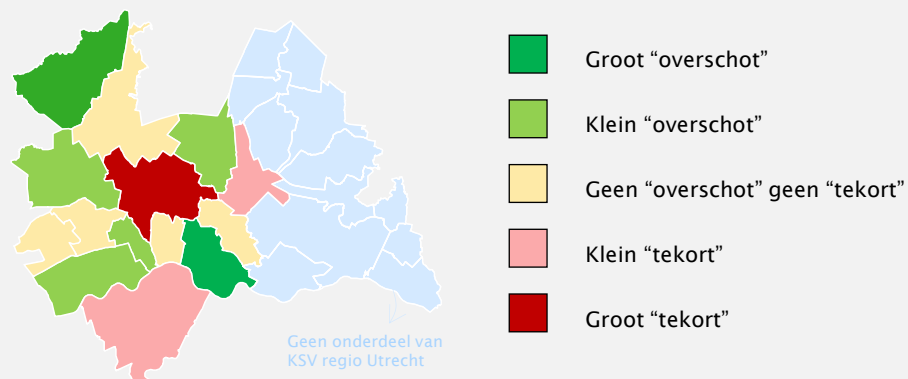
In overige deel KSV regio Utrecht wonen wél meer kraamverzorgenden dan vraag

Aanbod van kraamverzorgenden in overige gemeenten KSV regio Utrecht, op basis van registratiedata Kwaliteitsregister Kraamzorg, exclusief vakanties

- Volgens dezelfde methodiek is gekeken naar de vraag naar- en het aanbod van kraamverzorgenden in de overige gemeenten in KSV regio Utrecht.¹
- Hieruit blijkt dat in de KSV regio Utrecht gemeenten, exclusief gemeente Utrecht, gezamenlijk het aanbod de vraag oversteeg met 30 kraamverzorgenden.²
- Dit is met name het geval in de gemeente Houten, Lopik en De Ronde Venen.³ Kraamverzorgenden uit gemeenten met een overschot zullen ook ingezet worden in andere gemeenten (met beperkte reisafstand).
- De gemeente Vijfheerenlanden (22 personen) en Zeist (13 personen) hebben, in mindere mate dan gemeente Utrecht, minder kraamverzorgenden die wonen in hun gemeente dan hun vraag.

Figuur: Saldo vraag en aanbod kraamzorg gemeenten KSV regio Utrecht⁴

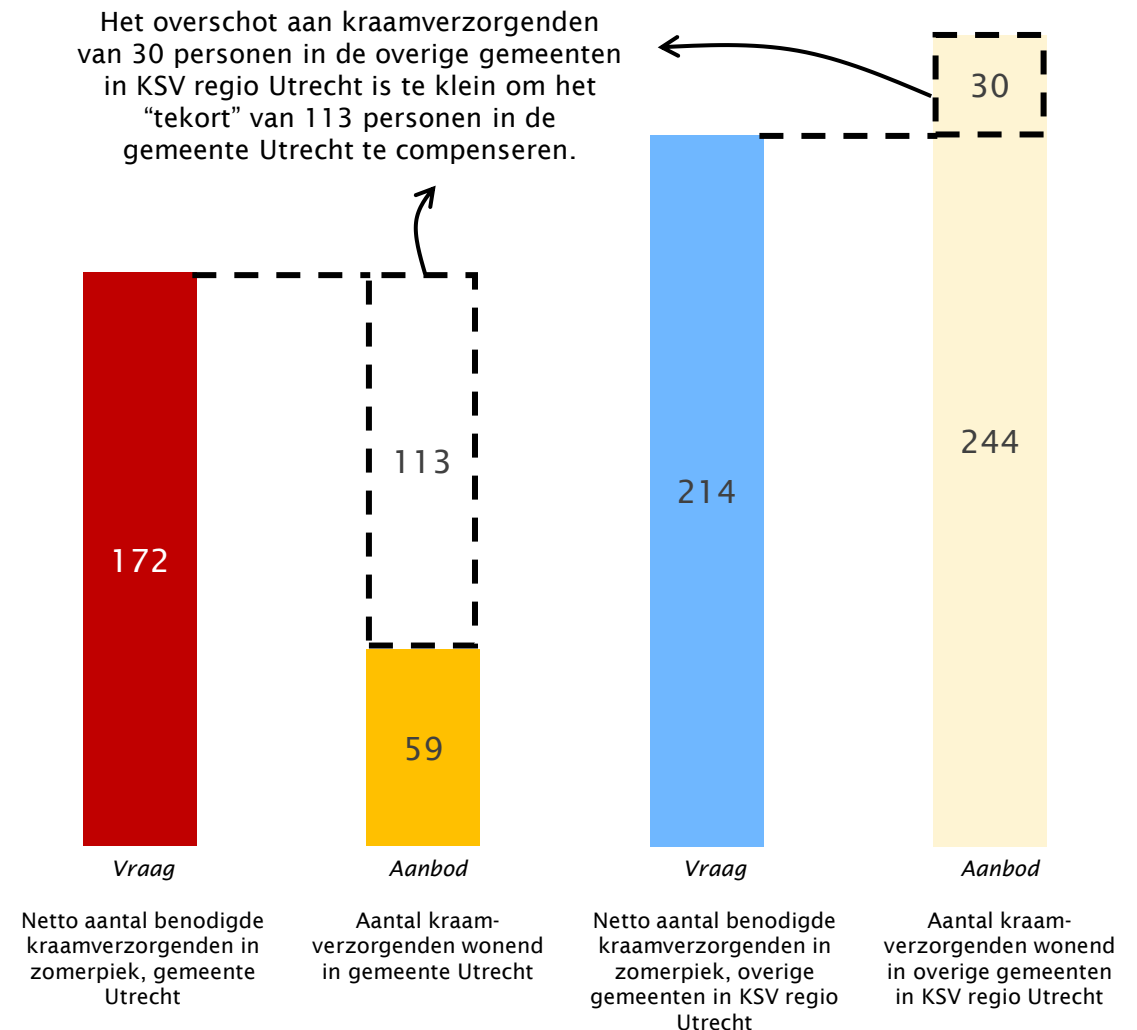

1. Op basis van "Realistisch scenario", zie bijlage A. | 2. In juli 2024 | 3. Zie bijlage D voor het gehele overzicht aan tekort/overschot van kraamverzorgenden van gemeenten in de KSV regio Utrecht. | 4. Groot overschot: 10 en meer personen; Klein overschot: tussen 10 en 5 personen; Geen overschot/tekort: tussen 5 en -5 personen; Klein tekort: tussen 5 en 25 personen. Groot tekort: meer dan 25 personen.

Het overschot in overige gemeenten in de KSV regio is te klein om voor gemeente Utrecht te compenseren

Samenvoeging van saldo netto (piek)vraag en aanbod gemeente Utrecht en overige gemeenten in KSV regio Utrecht, juli 2024, exclusief vakanties kraamverzorgenden

- In de gemeente Utrecht was er in juli 2024 een vraag van netto 172 kraamverzorgenden, terwijl er 59 in de eigen gemeente wonen. Dit resulteert in een verschil van 113 kraamverzorgenden.
- In de overige gemeenten van KSV regio Utrecht was er in juli 2024 vraag naar 214 kraamverzorgenden. In deze regio wonen 244 kraamverzorgenden. Een “overschot” van 30 personen.
- Dit “overschot” in de overige gemeenten van KSV regio Utrecht is niet voldoende groot om het “tekort” in gemeente Utrecht geheel te compenseren.¹

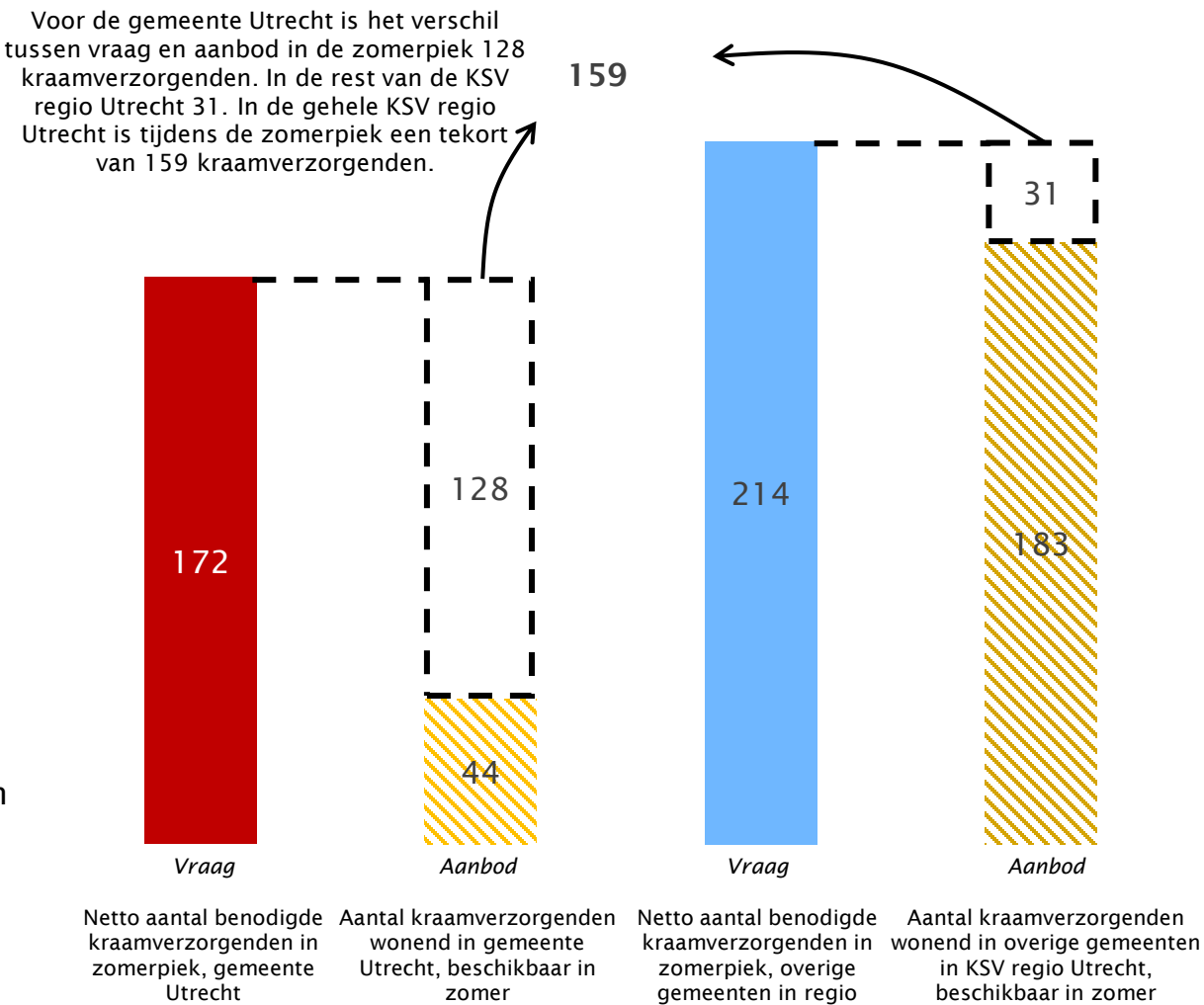

1. Deze conclusie houdt stand, ook wanneer de gehele provincie Utrecht en niet enkel de KSV regio Utrecht, in acht wordt genomen.

Rekening houdend met zomervakanties van kraamverzorgenden is het tekort groter: 128 in Utrecht

Samenvoeging van saldo netto (piek)vraag en aanbod gemeente Utrecht en overige gemeenten in KSV regio Utrecht, juli 2024, inclusief vakanties kraamverzorgenden

- De piek in het aantal geboortes en daarmee de vraag naar kraamzorg valt samen met de zomer(school)vakanties. In de maanden juni t/m september is steeds circa een kwart van het personeel op vakantie.¹
- Op het moment dat in de analyse rekening wordt gehouden met de afwezigheid van kraamverzorgenden vanwege zomervakantie, daalt het aanbod met 25% in de piekmaand. Het aanbod in aantal kraamverzorgenden is in deze periode tijdelijk lager.
- Het verschil in de gemeente Utrecht tussen vraag en aanbod is, rekening houdend met de vakanties, 128 kraamverzorgenden.
- In de overige gemeenten van de KSV regio Utrecht valt op dat ook hier, rekening houdend met vakanties, de vraag groter is dan het aanbod. In de gehele KSV regio Utrecht, inclusief de gemeente Utrecht, is in de zomerpiek een tekort aan kraamverzorgenden van 159 personen.²

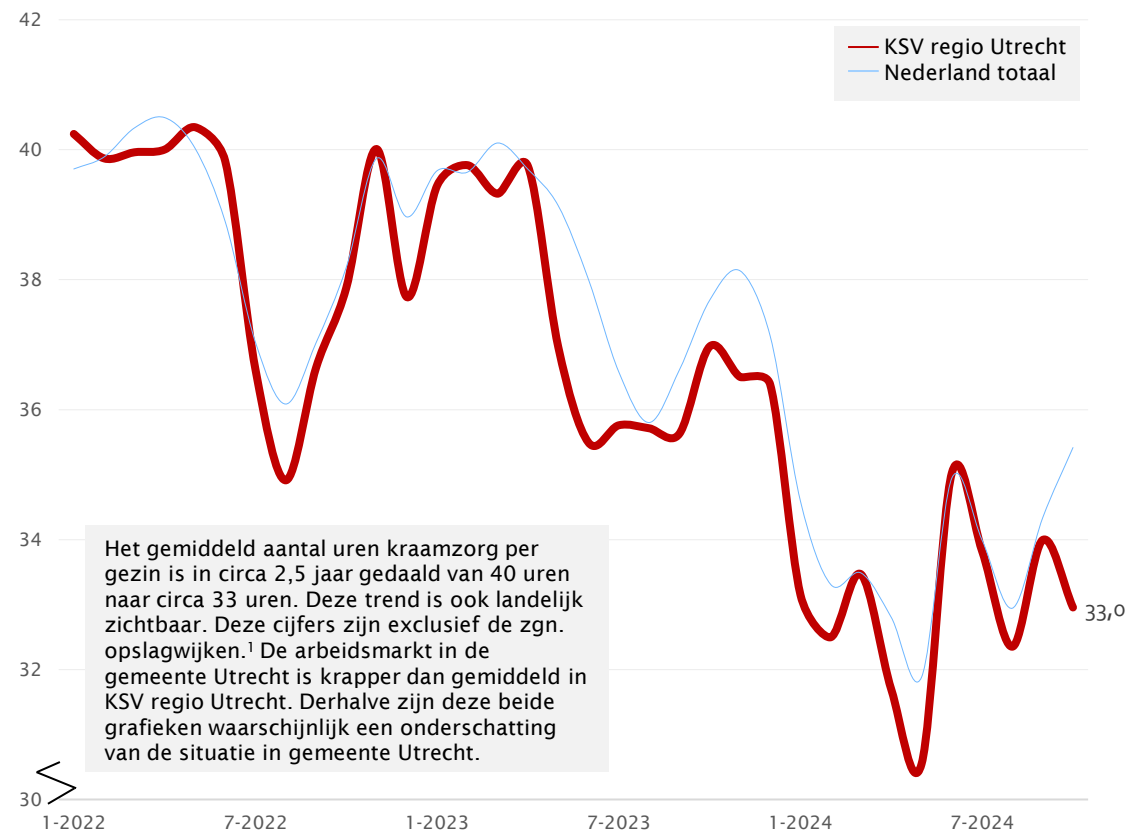

1. Schatting op basis van input KSV regio Utrecht | 2. De aannames van 15% ineffectieve tijd en 25% van personeel dat in zomer op vakantie is zijn hierin belangrijk en onzeker. In bijlage F is weergegeven wat de situatie is als deze aannames andere waardes hebben. Conclusie: het tekort in de gemeente Utrecht én KSV regio Utrecht is – onafhankelijk van de aannames – aanwezig.

Gevolg van tekorten: Minder uren kraamzorg én indicatie dat dit vaker onder minimum van 24 uur ligt

Aantal uur kraamzorg per gezin neemt af

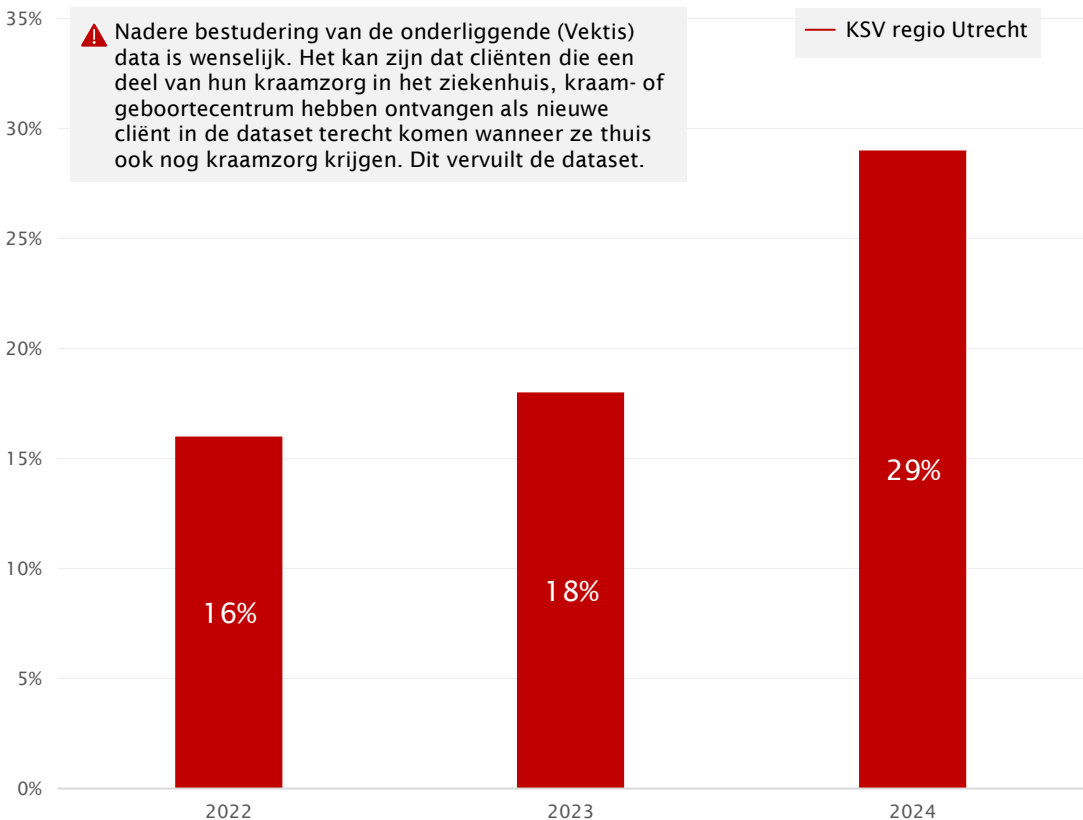
Gemiddeld aantal uren kraamzorg per gezin¹, KSV regio Utrecht²

1. Onder declaratiecode niet-opslagwijk. Een opslagwijk is een wijk waarin de zorgzwaarte van de inwoners hoger ligt dan gemiddeld. Meer informatie over opslagwijken, zie pag. 8 en bijlage C. | 2. Zie bijlage A voor informatie over KSV regio Utrecht | 3. Excl. gezinnen die 0 uren kraamzorg krijgen; Deze cijfers zijn incl. (a) cliënten die kiezen voor uitsluitend basiszorg in de kraamperiode en in afstemming met kraamzorg en verloskundige een beperkt aantal uren kraamzorg afnemen en b) cliënten die een deel van hun kraamzorg in het ziekenhuis, kraam- of geboortecentrum hebben ontvangen en na ontslag ook nog thuis kraamzorg ontvangen. In dat geval wordt dezelfde cliënt als nieuw datapunt gezien. Dit zorgt voor een overschatting van deze cijfers. c) cliënten die om andere redenen minder dan 24 uur zorg hebben ontvangen. Het is op basis van de beschikbare gegevens niet duidelijk in welke verhouding de 29% onder te verdelen is naar deze subgroepen. Data 2024 is t/m oktober 2024 beschikbaar maar is op basis van November en December data 2022 en 2023 geabstraheerd waardoor de totalen goed vergelijkbaar zijn.

Indicatie dat vaker wettelijk minimum uren niet wordt geleverd

Aantal gezinnen met minder dan 24 uur gedeclareerde kraamzorg, KSV regio Utrecht, op jaartotalen³

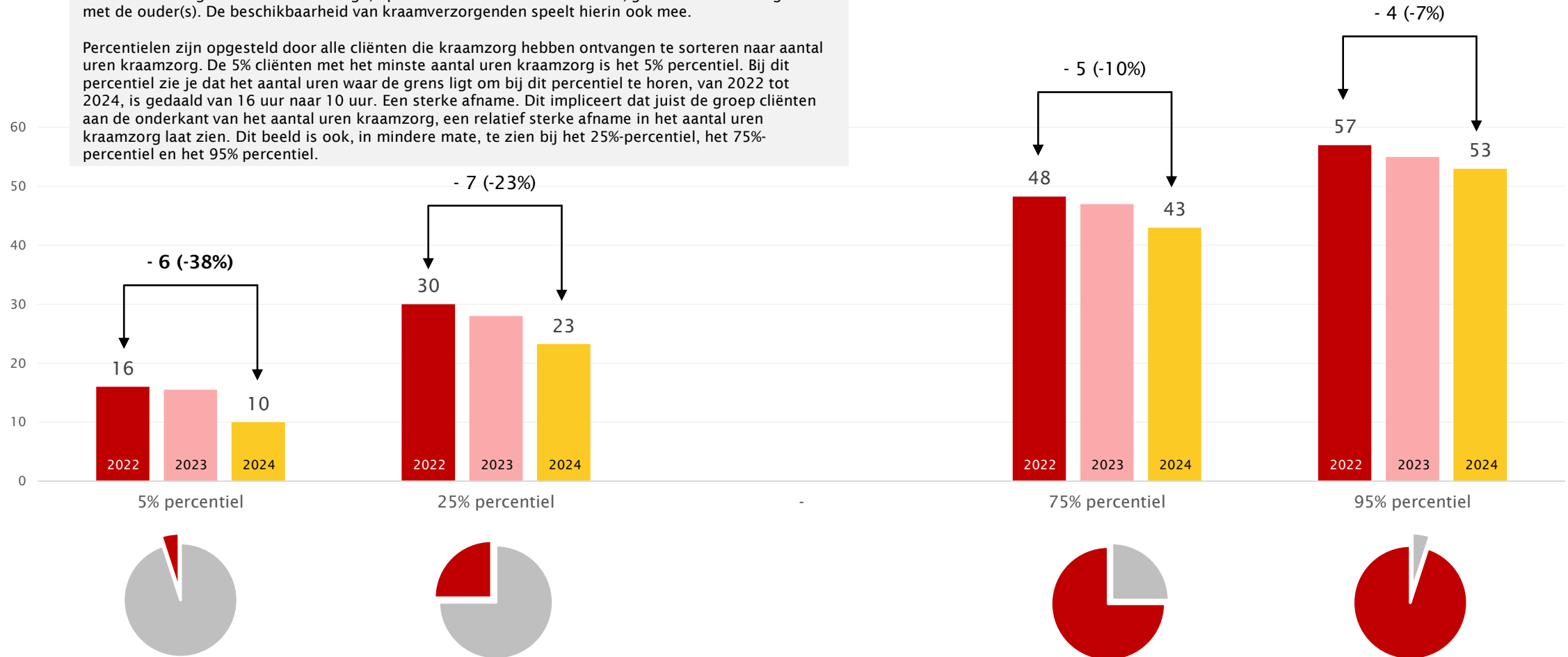

Minder uren kraamzorg over de hele linie, grootste afname bij percentiel dat al minder kreeg

Aantal uren kraamzorg per percentiel, 2022-2024, KSV regio Utrecht

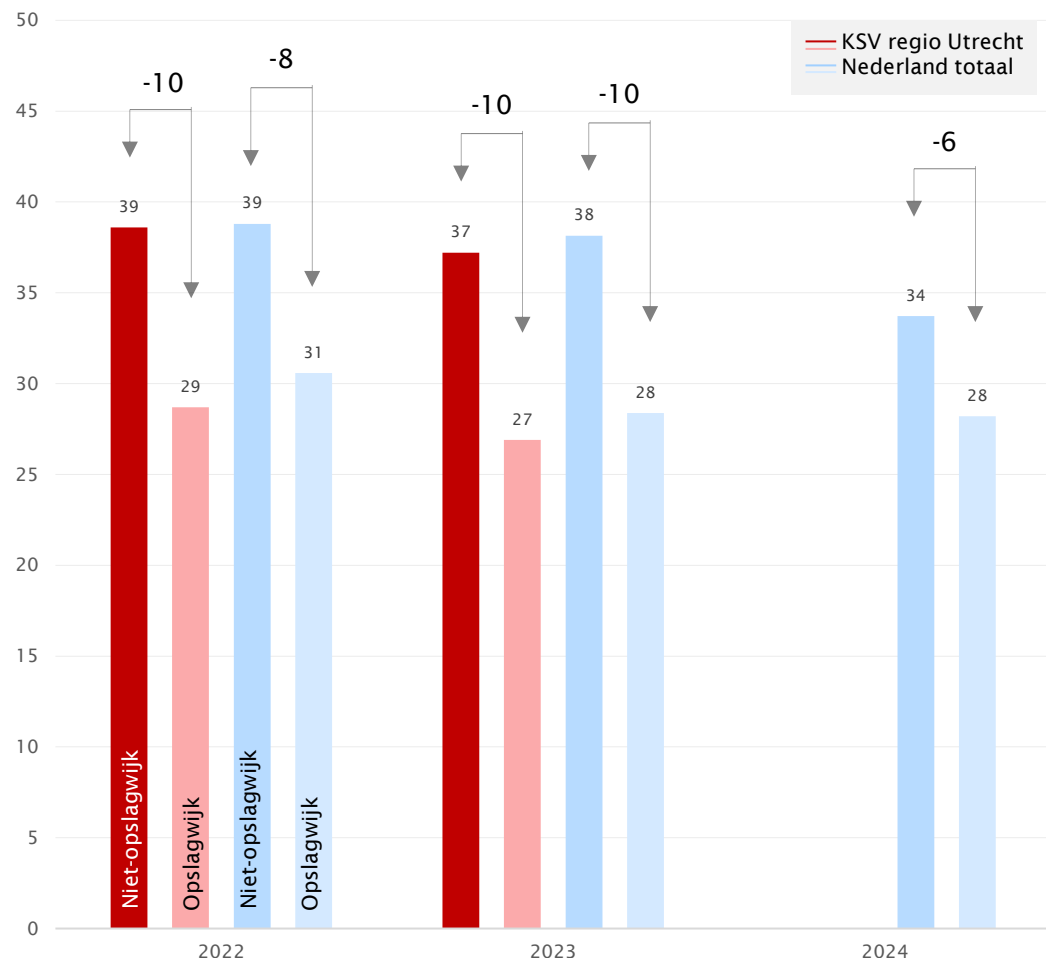
Niet alle gezinnen krijgen evenveel uren kraamzorg. Het aantal uren kraamzorg wordt geïndiceerd door de kraamverzorgende en verloskundige, op basis van medische noodzaak², gezinssituatie en afgestemd met de ouder(s). De beschikbaarheid van kraamverzorgenden speelt hierin ook mee.

Percentielen zijn opgesteld door alle cliënten die kraamzorg hebben ontvangen te sorteren naar aantal uren kraamzorg. De 5% cliënten met het minste aantal uren kraamzorg is het 5% percentiel. Bij dit percentiel zie je dat het aantal uren waar de grens ligt om bij dit percentiel te horen, van 2022 tot 2024, is gedaald van 16 uur naar 10 uur. Een sterke afname. Dit impliceert dat juist de groep cliënten aan de onderkant van het aantal uren kraamzorg, een relatief sterke afname in het aantal uren kraamzorg laat zien. Dit beeld is ook, in mindere mate, te zien bij het 25%-percentiel, het 75%-percentiel en het 95% percentiel.

Aantal uren kraamzorg ligt lager in opslagwijken

Gemiddeld aantal gedeclareerde uren kraamzorg in KSV regio Utrecht en Nederland; in reguliere- en opslagwijken¹

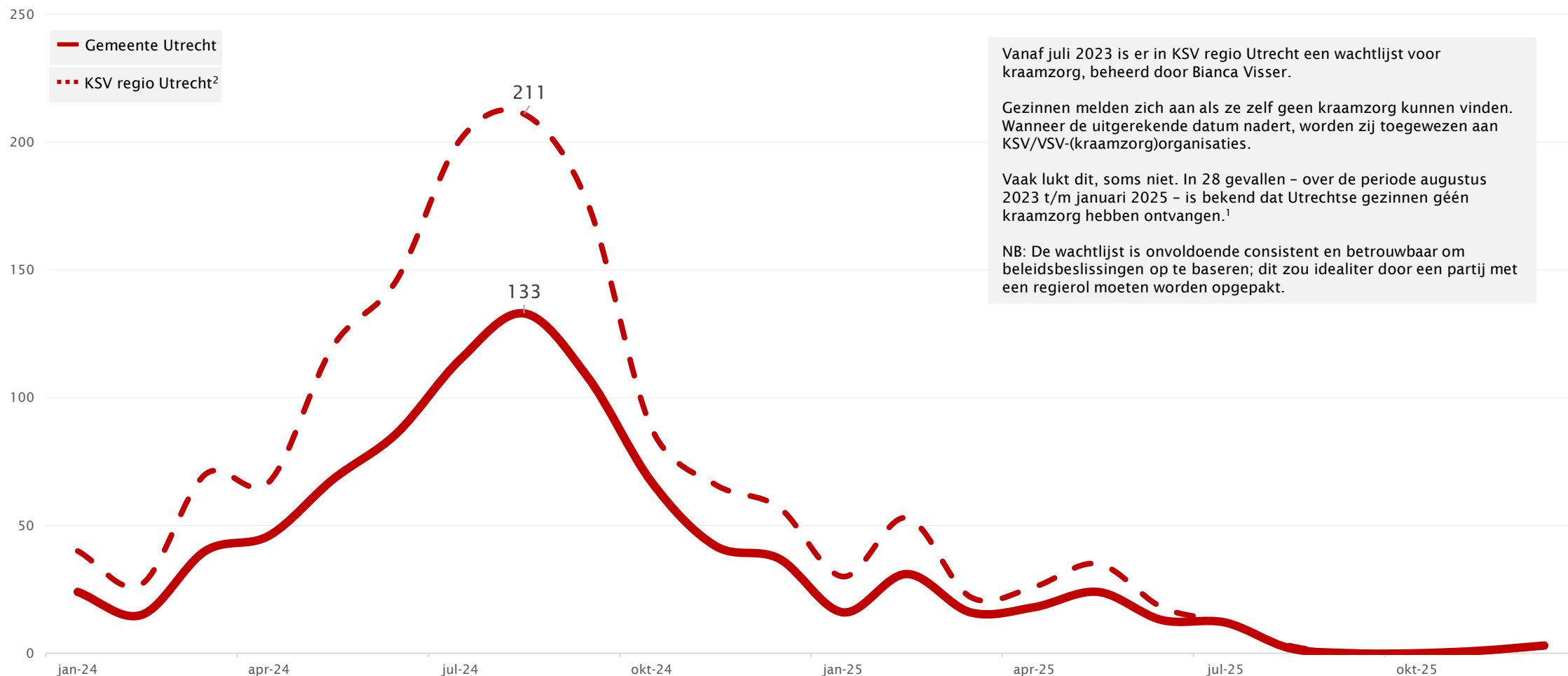

- Het aantal zorguren per gezin in een opslagwijk was in 2023 gemiddeld 27 uur, in KSV regio Utrecht. Dit is 10 uur minder dan in niet-opslagwijken, waar dit aantal op 37 uur lag.
- Een vergelijkbaar beeld is landelijk te zien: in opslagwijken worden gemiddeld minder uren kraamzorg per gezin gedeclareerd dan voor gezinnen in niet-opslagwijken.
- In 2024 is in Nederland het verschil in aantal uren kraamzorg tussen opslagwijken en niet-opslagwijken kleiner geworden. Gezinnen in opslagwijken kregen 6 uur minder kraamzorg dan gezinnen in niet-opslagwijken. Voor KSV regio Utrecht zijn er onvoldoende datapunten om dit voor de regio weer te geven.³
- Of en in hoeverre de onevenredige verdeling in uren over opslagwijken en niet-opslagwijken een causaal verband heeft met schaarste aan kraamverzorgenden is op basis van deze informatie niet te concluderen.

1. Een opslagwijk is een wijk waarin de zorgwaarde van de inwoners hoger ligt dan gemiddeld. Zie bijlage C welke subwijken in gemeente Utrecht dit betreft. | 2. Aantal datapunten in 2024 is te beperkt om weer te geven. | 3. In de KSV-regio Utrecht is het aantal gezinnen waarvoor kraamzorg in opslagwijken werd gedeclareerd gedaald van 256 in 2022 naar slechts 10 in 2024. Gezien de beperkte steekproefomvang kan een enkele afwijking een disproportionele invloed hebben op het gemiddelde. Derhalve kan 2024 niet weergegeven worden voor KSV Utrecht. Bovendien zijn in deze periode beleids- cq. administratieve wijzigingen doorgevoerd die effect hebben op de data. Zorgverleners kunnen recentelijk niet meer een extra toelage ontvangen voor kraamzorg in opslagwijken, waardoor de prikkel om op de specifieke prestatiecode te declareren is weggenomen. Deze extra toelage is door verschillende zorgverzekeraars in de periode 2021-2023 gestopt.

Wachtlijst piekte in zomer '24

Aantal gezinnen op wachtlijst naar Aterme datum, peildatum 15 januari 2025, gemeente Utrecht en KSV regio Utrecht

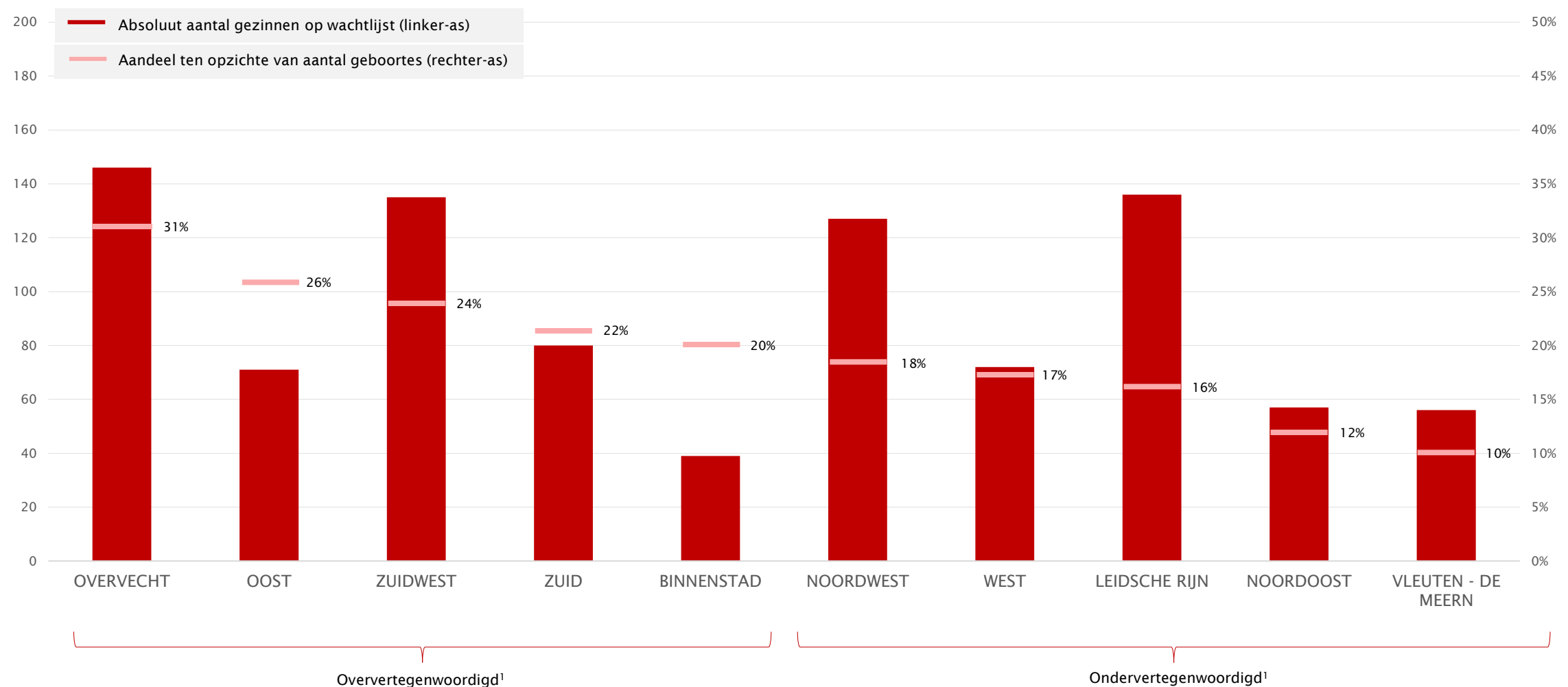

1. In deze gevallen is wel het kraamzorgcentrum aangeboden; 2. Inclusief gemeente Utrecht

Bron: Wachtlijst via KSV regio Utrecht.

Gezinnen uit de wijken Overvecht sterk oververtegenwoordigd op de wachtlijst

Aantal gezinnen op de wachtlijst naar Utrechtse wijken, aflopend gesorteerd naar aandeel ten opzichte van aantal geboortes in 2024

1. Een wijk is als 'oververtegenwoordigd' bestempeld als het aandeel gezinnen hoger ligt dan het Utrechtse gemiddelde van 19% | 2. Zie bijlage G voor de cijfers in tabelvorm, incl. de gezinnen zonder kraamzorg naar wijk verdeeld.

Bron: Wachtlijst via KSV regio Utrecht

Aanbevelingen en vervolgonderzoek: Professionaliseer monitoring en rapporteer periodiek

In deze verkennende analyse naar de arbeidsmarkt van kraamverzorgenden in de gemeente Utrecht zijn een aantal onderzoekstechnische uitdagingen en kansen naar voren gekomen, die met name te maken hebben met de datakwaliteit en databeschikbaarheid. Gegeven de scope van de analyse en dit rapport kunnen de volgende aanbevelingen gedaan worden¹:

Professionaliseer de wachtlijstadministratie²: Houd de wachtlijst structureel en consistent bij, rapporteer en bespreek periodiek om tijdig knelpunten te signaleren en op te lossen.

Zet in op periodieke monitoring van de beschikbaarheid van kraamzorg

- a. Actuele informatie over kraamverzorgenden: Gebruik KCKZ- (en mogelijk PFZW)-data over actieve kraamverzorgenden voor een up-to-date beeld van het beschikbare aanbod. Koppel dit aan het actuele aantal geboortes in Utrecht via een (online) rapportage of dashboard en bespreek deze periodiek.
- b. Gebruik deze informatie, naast t.b.v. inzicht in de omvang van de problematiek, in de toekomst ook voor het monitoren van de doeltreffendheid/doelmatigheid van te nemen maatregelen.³

Voer verdiepend onderzoek uit naar factoren die een rol spelen bij de arbeidsmarkttekorten.

- a. Inzicht in in- en uitstroom: Verkrijg gedetailleerd inzicht in de dynamiek van kraamverzorgenden in Utrecht op basis van KCKZ-registraties, gegevens van het pensioenfonds en opleiders in de regio.
- b. Ongelijkheid in kraamzorg: Onderzoek verschillen in toegang tot en gebruik van kraamzorg door CBS-microdata en Vektis-gegevens op persoonsniveau te combineren (inkomen, SES-score, opleiding en achtergrond).
- c. Kwaliteit van kraamzorg: Onderzoek de relatie tussen het aantal uren kraamzorg en de kwaliteit van zorg, door data over prestatie-indicatoren te combineren met zorggebruik.
- d. Effecten in de keten: Onderzoek de mogelijke effecten van knelpunten in de kraamzorg elders in de jeugd/kind keten.
- e. NB: De benodigde data is vaak niet voorhanden. Leg tijdig contact met bronhouders en werk breder samen waar mogelijk.

1. Aanbevelingen die ingaan op de inhoud van het vraagstuk, op welke wijze het tekort aan kraamverzorgenden tegen is te gaan, vallen buiten de scope van deze verkenning. | 2. Door duidelijke richtlijnen, uniforme registraties en idealiter door een partij met regiefunctie voor duurzaam beheer. | 3. Monitoring is de basis; het aantonen van een causaal effect tussen (toekomstige) maatregelen en het resultaat vraagt meer.

Bijlage A: scenario's kraamzorg

Realistisch scenario ^{1 2}		
	Aandeel	Uren
Groep 1	10%	15
Groep 2	30%	24
Groep 3	25%	38
Groep 4	25%	49
Groep 5	10%	65
Totaal	100%	37,0

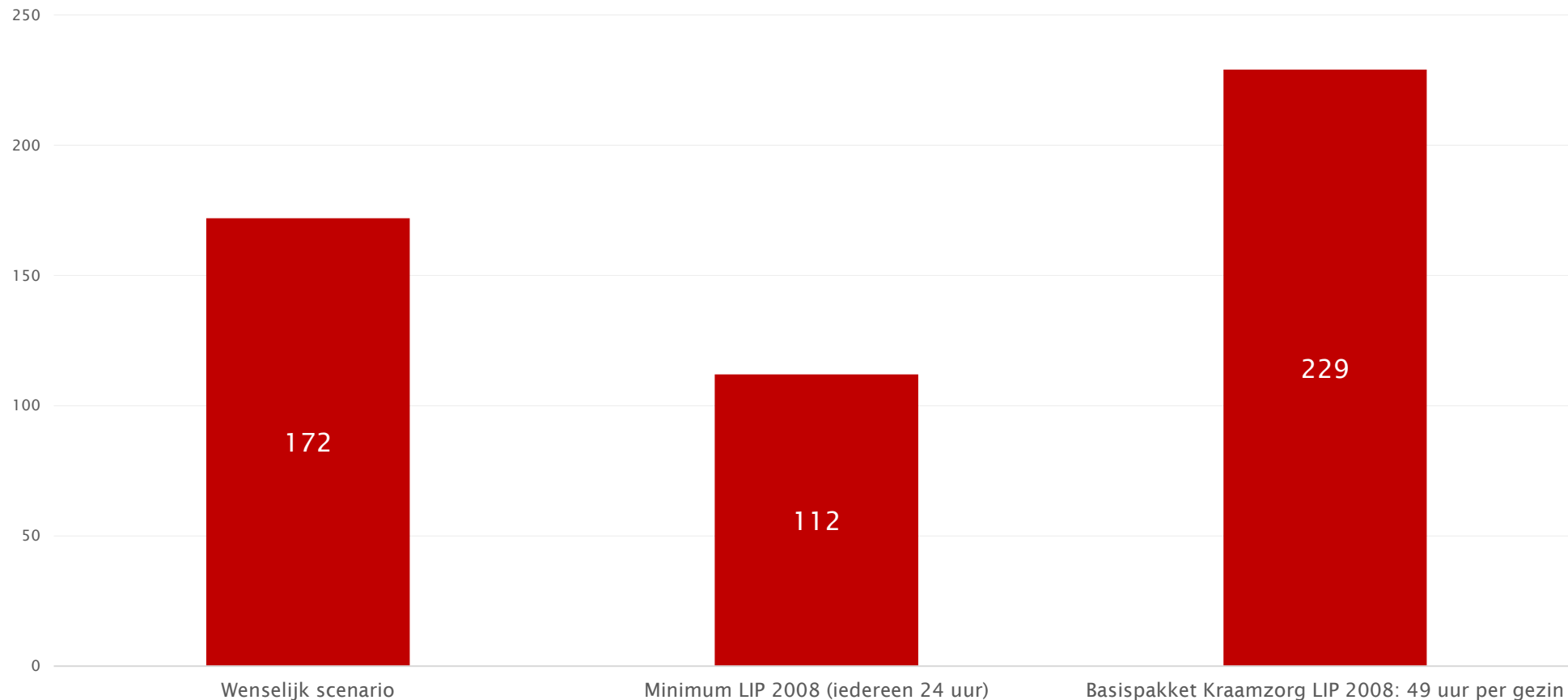
LIP 2008: iedereen minimum (24 uur)		
	Aandeel	Uren
Groep 1	100%	24
Groep 2		
Groep 3		
Groep 4		
Groep 5		
Totaal	100%	24,0

LIP 2008: iedereen basispakket kraamzorg (49 uur)		
	Aandeel	Uren
Groep 1	100%	49
Groep 2		
Groep 3		
Groep 4		
Groep 5		
Totaal	100%	49,0

→ Gemiddeld aantal uren per gezin

1. Dit scenario is ontworpen op basis van een bespreking tussen verzekeraar en een vertegenwoordiging vanuit KSV Utrecht. Dit scenario is enkel opgesteld ten behoeve van deze analyse en betreft geen ambitie en/of afspraak tussen zorgverzekeraar en kraamzorgaanbieders. | 2. Hiernaast wordt er nog gerekend met een groep die vrijwillig geen kraamzorg wil/ kan betalen. Hier is wel rekening mee gehouden in het aantal gezinnen en daarmee onderdeel van de analyse.

Bijlage B: vraag naar kraamverzorgenden naar scenario's

Bijlage C: Opslagwijken in Utrecht

Postcode6-codes Utrechtse opslagwijken

3451CZ	3552BB	3561PE	3563HP
3515CE	3552BH	3561PH	3563RN
3522SV	3552BV	3561SE	3564AA
3524CX	3552GB	3561SP	3564AK
3525CW	3552RH	3561ST	3564AL
3525EA	3553AG	3562AN	3564BW
3525EE	3553SM	3562AZ	3564JG
3525EP	3554CA	3562EK	3564KG
3526GJ	3554HK	3562GH	3583ER
3526XG	3554TL	3563AV	3584LD
3532SX	3554VV	3563CT	
3533BB	3555CG	3563GE	
3551XW	3561KT	3563HE	

Subwijken Utrechtse opslagwijken

- Vleuten, Haarzuilens
- Votulast
- Dichterswijk, Rivierenwijk
- Lunetten
- Oud Hoograven, Tolsteeg
- Transwijk, Bedr.geb. Kanaleneiland
- Lombok, Leidseweg
- Oog in Al, Welgelegen
- Ondiep, 2e Daalsebuurt
- Zuilen-noord en -oost
- Taagdreef, Wolgadreef
- Zamenhofdreef, Neckardreef
- Zambesidreef, Tigrisdreef
- Abstede, Gansstraat
- Wilhelminapark, Rijnsweerd

Een opslagwijk is een wijk waarin de zorgwaarde van de inwoners hoger ligt dan gemiddeld.

NB1: opslagwijken kunnen uit een kleiner gebied dan een subwijk bestaan

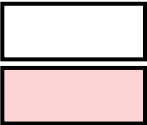
NB2: zie voor het totaal opslagwijken in KSV regio Utrecht, buiten Utrecht, de link in de bronvermelding.

Bijlage D: Tekort of overschot aan kraamverzorgenden in de gemeenten van provincie Utrecht

Een positief getal impliceert een overschot (piekvraag < aanbod);
een negatief getal impliceert een tekort (piekvraag > aanbod)

Gemeente	Verschil vraag en aanbod	
	Excl. vakanties	Incl. vakanties ²
Amersfoort	-7	-25
Baarn	2	0
De Bilt	5	1
Bunnik	2	0
Bunschoten	10	5
Eemnes	0	-1
Houten	14	5
IJsselstein	7	2
Leusden	-10	-12
Lopik	10	6
Montfoort	2	0
Nieuwegein	0	-8
Oudewater	-1	-2

Gemeente	Verschil vraag en aanbod	
	Excl. vakanties	Incl. vakanties
Renswoude	4	2
Rhenen	4	1
De Ronde Venen	11	3
Soest	5	0
Stichtse Vecht	-4	-9
Utrecht	-113	-128
Utrechtse Heuvelrug	-8	-10
Veenendaal	11	0
Vijfheerenlanden	-22	-24
Wijk bij Duurstede	14	8
Woerden	6	-2
Woudenberg	1	-1
Zeist	-13	-17

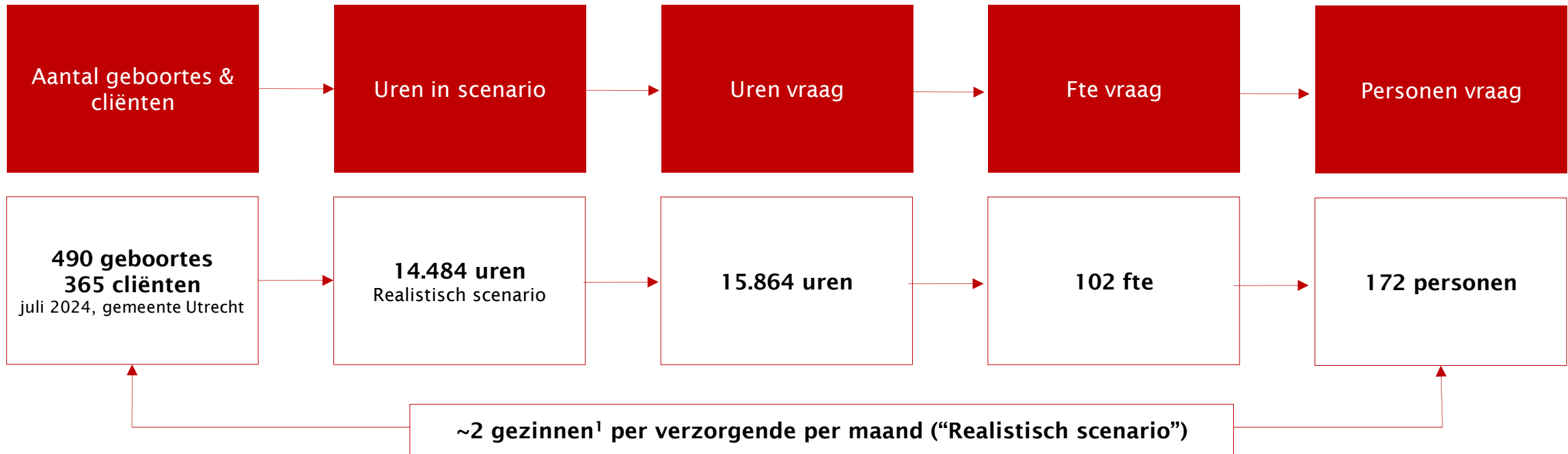

Gemeente in Provincie Utrecht, geen KSV Utrecht
Gemeente in Provincie Utrecht én KSV Utrecht

1. Vraag naar kraamverzorgenden op basis van piekvraag (in juli) in het "Realistisch scenario", zie bijlage A. Aanbod op basis van KCKZ registratie-data. | 2. Rekening houdend dat in de zomer 25% van de kraamverzorgenden tegelijk op vakantie is

Bijlage E: Methodische verantwoording – Vraag naar kraamzorg

Schematische weergave berekening vraag naar kraamverzorgenden, in zomerpiek (juli 2024)

Aannames:

- 5% van de gezinnen wil geen kraamzorg ontvangen (Nataal 2015, gevalideerd door klankbord)
- 1,5% van de levend geborene is een twee- of meerling (CBS)
- Nb: geen rekening gehouden met cliënten die langer in het ziekenhuis liggen.

Aannames:

- Zie scenario's in bijlage A

Aannames:

- Een kraamverzorgende besteed 85% van haar contracturen effectief aan (declareerbare) kraamzorg. Aandeel gevalideerd in klankbord. Zie bijlage F voor robuustheidscontrole.

Aannames:

- Fulltime contract kraamverzorgende bedraagt 36 uur p/w; 156 uur p/m; 1872 uur p/j. Bron: Cao kraamzorg.

Aannames:

- Gemiddelde deeltijdfactor 0,59. Bron: registratiedata KCKZ

1. $365 / 172 = 2,12$ gezinnen

Bron:

Bijlage F: Robuustheidscontrole aannames vakantie en ineffectieve tijd

Vraag, aanbod en verschil (overschot/ tekort) kraamverzorgenden in zomerpiek, naar verschillende waardes van aannames i) vakantie en ii) ineffectieve tijd, voor gemeente Utrecht (links) en overige gemeenten KSV regio Utrecht (midden) en saldo totale KSV regio Utrecht.

i. Gemeente Utrecht

Piekvraag in personen – Aanbod in personen =
verschil (tekort of overschot)

Aandeel ineffectieve tijd kraamverzorgende
(aandeel niet-declarabele uren als aandeel van
contracturen) – in basisanalyse 15%

Aandeel kraamverzorgende dat in zomer tegelijkertijd
op vakantie gaat - in basisanalyse 25%

	5%	10%	15%	20%	25%
15%	154 – 50 = 104	163 – 50 = 113	172 – 50 = 122	183 – 50 = 133	195 – 50 = 145
20%	154 – 47 = 107	163 – 47 = 116	172 – 47 = 125	183 – 47 = 136	195 – 47 = 148
25%	154 – 44 = 110	163 – 44 = 119	172 – 44 = 128	183 – 44 = 139	195 – 44 = 151
30%	154 – 41 = 113	163 – 41 = 122	172 – 41 = 131	183 – 41 = 142	195 – 41 = 154
35%	154 – 38 = 116	163 – 38 = 125	172 – 38 = 134	183 – 38 = 145	195 – 38 = 157

ii. KSV regio Utrecht, excl. gemeente Utrecht

Piekvraag in personen – Aanbod in personen =
verschil (tekort of overschot)

	5%	10%	15%	20%	25%
15%	192 – 207 = -15	202 – 207 = -5	214 – 207 = 7	228 – 207 = 21	243 – 207 = 36
20%	192 – 195 = -3	202 – 195 = 7	214 – 195 = 19	228 – 195 = 33	243 – 195 = 48
25%	192 – 183 = 9	202 – 183 = 19	214 – 183 = 31	228 – 183 = 45	243 – 183 = 60
30%	192 – 171 = 21	202 – 171 = 31	214 – 171 = 43	228 – 171 = 57	243 – 171 = 72
35%	192 – 159 = 33	202 – 159 = 43	214 – 159 = 55	228 – 159 = 69	243 – 159 = 84

Saldo i. en ii.

Tekort kraamverzorgenden in gehele KSV regio
Utrecht in zomerpiek

Conclusie: in alle gevallen is er een zomertekort
in de KSV regio Utrecht, afhankelijk van de
waarde van de aannames, fluctuerend tussen
89 en 241 kraamverzorgenden.

	5%	10%	15%	20%	25%
15%	89	108	129	154	181
20%	104	123	144	169	196
25%	119	138	159	184	211
30%	134	153	174	199	226
35%	149	168	189	214	241

Bijlage G: Wachtlijst naar wijk

Figuur pag. 14 in tabelvorm

	Aantal gezinnen op wachtlijst	Aandeel van geboortes 2024	Aantal gezinnen zonder kraamzorg
OVERVECHT	146	31%	1
OOST	71	26%	5
ZUIDWEST	135	24%	0
ZUID	80	22%	4
BINNENSTAD	39	20%	1
NOORDWEST	127	18%	2
WEST	72	17%	6
LEIDSCHE RIJN	136	16%	3
NOORDOOST	57	12%	4
VLEUTEN - DE MEERN	56	10%	2
Gemeente Utrecht	919	18,8%	28

Advies door Inzicht

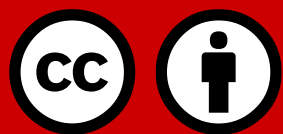
Marie Curieweg 46, 3731CH, De Bilt

Voor vragen over deze publicatie:

- Jerien den Blanken | denblankenjerien@gmail.com | +31 6 3842 5049\
- Maarten Lamé | maarten.lame@utrecht.nl | +31 6 10141711

Open source beleid

Gebruik van dit document is vrij, open te delen voor en door iedereen, in lijn met de Creative Commons Attribution 4.0 International License. Een kopie van deze licentie is hier te vinden: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Betrokken partijen

Dit document is zorgvuldig opgesteld, in nauwe afstemming met de opdrachtgever en de klankbord, bestaande uit:

- Een afvaardiging van KSV/VSV regio Utrecht (Bianca Visser),
- Een afvaardiging vanuit zorgverzekeraar ZilverenKruis
- Gemeente Utrecht (Maarten Lamé, Regisseur Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn en Eline Dekker, sr. Beleidsadviseur Volksgezondheid).

Opdrachtgever: Maarten Lamé

Opdrachtnemer: Advies door Inzicht, Jerien den Blanken

Gebruikt materiaal in deze publicatie

- Voorkant: foto van kersverse ouders Anne & Ties; baby Nilles. Fotograaf: Caio Bouwens